

Shoqata Kristiane e Grave Shqiptare

Second Phase Report

“Every Roma Child in Kindergarten: Building advocacy networks and best practices in the integration of Roma Children”

December 2015 –March 2016

Report on the work developed in the Qark of:

 Shkoder

The "Every Roma child in kindergarten: Building advocacy networks and good practices in the integration of Roma children" initiative applies all over the country. YWCA covers the qarks of:

Shkodra, Lezha, Durres, Berat, aiming at establishing and supporting local networks for advocacy based on the early development of Roma children.

YWCA developed its work following the main project objectives.

- **Objective 1: Foster alliances with the decision-makers (Parliament, central and local authorities, City Councils), Roma groups and human rights institutions as a prerequisite to strengthen their role and efforts in the inclusion of Roma children in early childhood education**

Ketu duhet raportuar

- 1- per tryezat me aktoret kryesore
- 2- ketu per forumet e drekave

1. Ne Shkoder u zhvilluar Takimi i Tryezes se rumbullaket me date 16 Shkurt 2016 ne Qenda "Arka" ku more pjese shume te ftuar te cilet jane aktore kryesore te rruges sone "Cdo femije rom ne kopsht". Ne kete tryeze ishin perfaqesues te Bashkise Shkoder, DAR Shkoder, Drejtorja e Sherbimit Social Shteteror, Drejtoria e Shendetit Shkoder, Qarkut, Prefektures, Drejtore kopshtesh dhe shkollave, mesuese te Parashkollorit dhe shkollave, Parashkollorit te Jetimeve 0-6 vjec, Organizata Joqeveritare, etj.

Ne Takim u paraqiten arritjet dhe sukseset tona gjate rrugetimit te gjate permes sfidave dhe veshtiresive, bashkepunimeve dhe mbeshtetjes se Institucioneve, Organizatave Joqeveritare, Donatoreve, etj. Ne diskutimet e shumta u hodhen mendime per ecurine e punes per integrimin e femijeve dhe komunitetit rom. Nga Specialistja e DAR u be prezantimi i punes se suksesshme te institucionit qe perfaqeson, pune e cila u paraqit me shifra dhe fakte te punes se grupit te punes se DAR per rregjistrimin dhe integrimi e femijeve rom ne kopshte dhe shkolla. Paraqiti gjithashtu planin per vazhdimesie e bashkepunimit me YWCA per mbeshtetjen ne iniciativen "Cdo femije rom ne kopsht". Znj. Rudina Kruja foli e emer te Zyres se Ceshtjeve Sociale te Bashkise Shkoder. Ajo e ka ndjekur iniciativen qe ne fillimet e saj dhe tregoi per perpjekjet dhe premtimet e Bashkise Shkoder per ti mbeshtetur ekonomikisht familjet rome si dhe ju be kerkese qe te mbeshtese me ushqim dhe transportin e femijeve rom ne kopsht dhe shkollave. Z. Artan Mesi specialist I Drejtorise se Shendetit Publik foli gjate per vaksinimin dhe gjendje e mire te punes se ketij institucioni per mbeshtetje e banoreve rom qe ato te jene nen kontroll shendetesor nga shteti. Ai tregoi per rezultatet e depistimit te popullsis se rome si dhe dixhitalizimin e statistikave te popullsis se vaksinuar ne Qarku Shkoder. Perfaqesues te organizatave civile treguan per bashkepunimin me YWCA per integrimin e femijeve rom e kopsht dhe shkollave. Drejtore dhe mesues kopshte dhe shkolla treguan deshmitet e tyre te punes se perditeshme me femijet rom. Sfidat e gjuhes shqipe, higjenes si dhe dashurine qe ata tregonin me punen e tyre me keto femije.

Ne fund dolem me detyra dhe rekomandime si:

Te mbeshteten prinderit rom me ndihme ekonomike per te arsimuar femijet.

Te gjenden fonde nga Bashkia per ushqim dhe transport te femijeve rom qe shkojne ne kopsht.

Te vaksinohen me te gjitha vaksinat e moshave femijet rom.

Te mbeshteten fuqishem nga institucionet si policia,Njesia e Mbrojtjes se Femijeve,Bashkia,DAR etj,per integrimin e femijeve ne kopshte,shkolla dhe mbeshtetjen e popullsise rome per fuqizim ekonomik,banim,mjekesi si dhe siguri nga trafikimi.

2. Forum-Dreka

Ne Shkoder u zhvillua me 19,03,2016 Forum-Dreka me 44 pjesemarrese.Diskutimi ne kete Forum ishte i vlefshem per orijentimin tone per vazhdimin e punes per itegrimi e femijeve rom ne arsimin parashkollor e me tej. Vte mesueset treguan historite e suksesshme te punes me femijet rom. Sukses ne kete Forum ishte dhe pjesemarrja e nenave rome te cilat treguan historite e tyre, hezitimet dhe dyshimet e para per te derguar femijet ne kopshte.Treguan punen qe eshte bere me to per ti bindur dhe besimin qe kane krijuar tek ne per ti rregjistruar ne kopshte bile dhe me tej ne shkollat. Ata treguan ndihmen qe ju eshte dhene nga YWCA per familjet dhe femijet e tyre qe ka qene shume e vlefshme per lehtesimin e jetes se tyre ,si dhe kenaqesine qe po ndiejne per femijet qe po arsimohen. Ata kerkua mbeshtetje per permiresimin e kushteve te jeteses se tyre.

Objective 2: Prepare Action Monitoring Reports to advocate for change and in support of Roma children inclusion in kindergartens

Gather data on registration and attendance

Ketu do pershkruani punen qe keni bere per plotesimin e pyetesoreve,e te dhenave, verifikimin e femijeve dhe ndjekekjen e tyre ne kopsht

Gjate punes per plotesimin e pyetesoreve kemi patur gadishmerine dhe bashkepunimin e Bashki Shkoder,DAR,Kopshte dhe Shkolla,si dhe Qendra Shendetesore.Dua te theksoj qe ne Qendren Shendetesore Nr 4,1 nuk mundem te plotesonim pyetesorin pasi infermjerja qe merret me femijet rom ishte me leje te zakonshme.Gjate plotesimit te pyetesoreve vihet re se ne Cerdhe nuk ka femije rom si dhe ne shkollat e mesme nuk ka nx rom.Bej me dije se vaksinimi dhe depistimi I banoreve rom eshte bere ne gjithe zonat rome ne Qarkun Shkoder.Banoret rom jane regjistruar ne sistemin dixhital te vaksiimit ne DSHPSkoder por personat e vaksinuar nuk identifikohen si rom apo maxhorance prandaj ne kete system nuk mund te identifikojme sa rom jane vaksinuar.

KG activities to support and facilitate Roma children integration in kindergartens (through grants for child support / kindergarten support / family support etc.);

Ketu duhet raportuar per ndihmesat e ndryshme qe I kemi bere familjeve dhe kopshteve (nese keni bere ndonje gje)

Nga sensibilizimi jone te gjithë Organizatave Civile me aktivitet ne Shkoder dhe pertej,donatoreve,njerezve ne pergjithesi jane beret e mundur sigurimi i shume te mirave per te lehtesuar punen tone ne integrimin e femijeve rom ne kopsht dhe klase te pare.

Fshati Paqes me m. Rikarden bene te mundur transpotin falas dhe ushqimin e perditshem per 12 femijet rom qe rregjistruam ne klase te pare nga kopshti ne shkollen “Ruzhdi Daca”.

Dhurim te gjithë familjeve qe kane femije ne kopsht dhe shkolle te pakove ushqimore,mjete shkollore,veshje per femije dhe familjare,dysheke per fjetje dhe mushama per banesat e tyre nga Shoqata ‘The –Door’.

UNICEF ka dhuruar kopshteve qe kane femije rom mjete didaktike te bollshme si dhe veshje per mesuese gjate zhvillimit te mesimit.

Te gjithë kopshtet e DAR S hkoder jane perfshire ne iniciativen ‘Dhuro per femije rom’ ku prinderit e femijeve kane dhuruar veshje per keto femije.

Organizata “Fjala e Krishtit” ka dhuruar 120 pako per te gjithë femijet rom ne te gjitha zonat me banim rom per Krishtlindje.

Nga donatore si Farmaci “META”, Farmaci “PARRUCA” jane dhuruar ilaqe per mjekimin e femijeve rom si dhe familjareve te tyre.

Nga bashkepunimi me Shoqaten “EKO Mendje” jemi bere pjese e aktivitetit per “Dhuro per naten e vitit te ri”, ku kemi shtruar dreke dhe darker per femijet dhe familjaret rom me ushqime dhe dhurata te vlefshme per te gjithë banoret rom.

Nga “The Door “ eshte dhuruar 30 pako me veshje dhe lodra per femijet rom ne kopshte dhe klase te pare ne Bahcallek dhe Ajasem.

Donatore (qe duan te mbeten anonim) kane dhuruar ilaqe per sherimin e femijeve rom si dhe ushqime per festa.

OBJECTIVE 4

Empower and mobilize Roma families and communities to actively engage in policy dialogue with local government and service providers in Albania.

Activity 4.2: Ngritjen dhe funksionimin e klubeve te prinderve

Nga bashkepunimi me Drejtoret e kopshteve kemi realizuar takime ne 6 kopshte te DAR Shkoder dhe kemi krijuar Klubet e prinderve,si dhe ne dy zonat ku banojne rom kemi krijuar tre Klube me prinder.

Klubi i Prinderve Kopshti "Ruzhdi Daca"

Klubi i Prinderve Kopshti "Ajasem"

Klubi i Prinderve Kopshti "16 Shtatori"

Klubi i Prinderve Kopshti "Guerrile"

Klubi i Prinderve Kopshti " Mati Logoreci"

Klubi i Prinderve Zona e banuar "Prane Lumit Drin".

Klubi i Prinderve Kopshti "10 Korriku"

Klubi I Prinderve prane lagjes Liria

Activity 4.4.1.:); ketu takimet me nenat qe keni bere me kristine

Jane zhvilluar takime me prind dhe nena ne disa zona ta banuara me popullsi rome.

Ne zonen Dubaj dhe ne Zone Liria,zonen Bexhisteni ku e pranishme ka qene specialistja Z.Kristina qe banoret rom e njohin dhe e duan pasi ajo eshte e vlefshme me bashkebisedimet me nenat,te rehat,baballaret rom,per mbarevajtjen e femijeve te tyre ne kopshte dhe shkolla.Tema te takimeve tona kane qene gjithashtu mireushqyerja,higjena,prinderimi I mire,kujdesi shendetesor ,etj.

Takime me prinder kemi zhvilluar dhe ne 7 kopshte te Shkodres ku pjesemarrja ishte me prinder nga maxhoranca dhe rom ku u drejtuan nga kordinatoret locale si dhe drejtoret dhe mesueset e kopshteve. Vlen te permendet dhe bashkepunimi I mire I psikologes se Zyres se Ceshtjeve Sociale prane Bashki Shkoder ne keto takime me prinder.

ACHIEVEMENTS AND RESULTS

ARRITJET DHE REZULTATET

Jane arritur bashkepunime te mira me institucionet shteterore .

Eshte arritur te forcojme ndergjegjesimin e mesueseve dhe drejtueseve te kopshteve dhe shkollave per te rregjistruar dhe punuar me femijet rom.

Eshte arritur te forcohet besimi I komunitetit rom ne punen tone.

Eshte arritur te nderthurim punen tone me prinder dhe nenat rome per te integruar femijet ne arsimin Parashkollor dhe Fillor.

Eshte mbajtur nen kontroll dhe eshte ndihmuar ne levizjen e popullsise rome dhe krijimit te vendbanimeve te reja rome.

Eshte mbajtur nen kontroll dhe eshte nderhyre ne ruajtjen e shendetit te femijeve dhe nenave rome.

Eshte arritur te krijojme bashkepunime per tu ulur ne takime dhe tryezat tona me prinderit sidomos nenat rome per te ndihmuar ne ide dhe plane pune per integrimin e femijeve rom ne arsimim.

Kemi arritur te nderhyjme dhe ndihmojme ne permiresimin e jetes se femijeve dhe popullsise rome.(ndihma ushqimore,shendetesore,higjenike etj)

Kemi arritur ti integrojme ne punen tone duke i bere pjese te Klubeve te Priderve.

Jane rregjistruar 61 femije rom ne kopsht.

Jane rregjistruar nga ne 13 femije ne klase te pare.

Jane vaksinuar 13 femije rom.

Jane krijuar datebase me te dhenat e femijeve dhe familjeve rome ne Bashki,Shkolla,Kopshte dhe Qendra Shendetesore.

Jane rregjistruar ne Gjendje Civile (Dublikata Lindje) 9 femije rom.

Eshte kontaktuar me 123 kryefamiljare rom.

Jane identifikuar 50 femije per parashkollor ne grup moshat 3 vjecare.

Jane bere 50 vizita dhe inspektime ne kopshte nga ne.

YWCA eshte bere pjese e rrjetit per integrimin e femijeve rom ne qarkun Shkoder (rrjet I krijuar nga shoqatat me aktivitet ne Shkoder)

SHKODRA QARK

ISSUES AND CHALLENGES

ÇËSHTJET DHE SFIDAT

- 1.Femijet rom ne Kopshtet Bahcallek dhe Ajasem nuk e frekuentojne rregullisht kopshtin pasi nuk kane transport dhe ushqim falas.
- 2.Kushtet e keqija higjeno-sanitare te femijeve rom,parazite ne koke,dhe era e keqe,semundjet infektive ne lekure,pa veshje te pastra,pa kepuce.
- 3.Bashkia dhe DAR nuk pergjigjen per transport dhe ushqim falas.

**Annex1: Data on children enrollment in kindergarten for the reporting period
December 2015- March, 2016.**

SHKODRA	Children enrolled in preschool	Children enrolled in school	Number of identified unregistered children	Children registered in civil registry	Children immunized
Boys	34	5	4	4	5
Girls	27	8	7	5	8
TOTAL	61	13	11	9	12